

سه‌شنبه ۱۵ مهر ۱۴۰۴
 وطن‌امروز | شماره ۴۴۳۰

فرهنگ وهنر

به عبادت دیگران

درباره غزه...

ان سالوک عن غزه
 قل لهم: بها شهيد
 یسّغه شهيد
 و یصوّره شهيد
 و یؤدعه شهيد
 و یصلّی علیه شهيد
 اگر از غزه بر رسیدند بگو:
 در آن شهیدی است،
 که شهیدی تیمارش می کند
 و شهیدی که تصویرش می کشد
 و شهیدی تشییعش می کند
 و شهیدی بر آن نماز می گذارد

محمود درویش / هائیه رجبی
 مهرنامه - شماره ۴۷، صفحه ۳۰۴

صهیونیست‌ها برای این پرسش جوابی ندارند

آن‌زولد توبینی می‌گوید: «خواسته‌های یهودیان را، پس از آن همه زجری که از دست آلمانی‌ها کشیدند، در کم می‌کنیم. آنها خواهان ایالتی در یک گوشه از جهان هستند تا حاکمیت ویژه خود را در آن اعمال کنند. اگر قرار است چنین خواسته‌ای برآورده شود، باید چنین جایی را غربی‌ها که بدترین شکنجه‌ها در حق یهودیان روا داشته‌اند در اختیار آنان بگذارند، نه اعراب. این مساله برای من آسان و روشن است اما نکته اینست که یک بار در یک کشور غربی، نه آلمان و نه انگلستان، به آن اشاره کردم، با موجی از خنده و تمسخر روبه‌رو شدم.

آن‌طور که پیداست، تبلیغات صهیونیسم، از این معادله آسان و انسانی که توبینی به‌سادگی بیان می‌کند، نقطه دور از ذهنی ساخته است و رمان‌نویسی صهیونیستی، از این تبلیغات، بیشترین تأثیر را پذیرفته است.

از آنجا که صهیونیست‌ها، اشغال سرزمین فلسطین را «بازتایی از کشتارهای هیتلری و رنج و ستمی که یهودیان کشیده‌اند» می‌دانند، بنابراین هیچ‌گاه نمی‌توان رمای صهیونیستی یافت که بر محور فلسطین نوشته شده‌ام از آن‌ از کشتار سخن نرفته باشد. آنچه پیداست، نویسنندگان صهیونیست، از کارگر افتادن چنین حربه‌ای به‌خوبی آگاهند، زیرا از نخستین صفحات رمان، به بیان کشتارهای آلمانی‌ها می‌پردازند و خواننده غربی را در کنار خود می‌نشانند و دیگر از ارتکاب هیچ لغزشی ترس به خود راه نمی‌دهند. لیکن با این حال، مساله اصلی همواره به دور از دسترس می‌ماند: چرا اعراب فلسطین باید تاوان کشتارهایی را بدهند که دیگران انجام داده‌د، در حالی که یهودیان در طول تاریخ، در جوامع غربی، تقریباً همواره در رفاه به سر بردند؟

این پرسش با همه سادگی، پاسخ درستی نمی‌یابد و کوشش رمان‌های صهیونیستی که درآودر سعی می‌کند به آن پاسخ بدهد، در ورطه تناقض و احياناً مستحرفه‌گویی می‌افتد.

غسان کنفانی / **انگاهی به ادبیات صهیونیسم**
 موسی بیدج - انتشارات برگ - صفحات ۱۰۹ و ۱۱۰

پاسخ تند شریعتی به داریوش آشوری در تطهیر اسرائیل

آقای داریوش خان!

رژیمی که با اسلحه انگلیس و آمریکا و فرانسه، سرزمینی را اشغال می‌کند و از سراسر اروپا، سرمایه‌داران را به یک کشور فقیر عربی می‌کشد و مردم آن را به صحرای سوزان سینا و اردن و سراسر آفریقا و خورمیان‌ه پراکنده می‌کند و دهقان مسلمان را عربی، قصد نجات از یوغ استعمار غربی را دارد، با یک اشار، امپریالیسم بر آن می‌تازد، اسرای رسمی جنگ را وحشیانه شکنجه می‌کند، مردم را از خانه‌های شان بیرون می‌راند و مبنای سیاسی و اجتماعی رژیم خود را بر یهودی بودن نژاد و کلیمی بودن مذهب استوار می‌کند، فاشیست است، یا کشوری که گناه نابخشودنی‌اش در چشم شما! این است که ملک فاروق‌ها و گولپ پاشاها و ملک فیصل‌ها و ملک عبدالله‌ها و ژنرال موسستل و آرزوها را رانده و آخرین پایگاه‌های امپریالیسم را در سراسر کشورهای عربی جمع می‌کند و از نظر داخلی فقط به پرچانگی‌های مشکوک و آلوده روشنفرکان فروخته‌شده‌ای امثال آیت احمد و عبدالملک و داریوش آشوری - که پُرند از آن «جوهر روشنفکری» که آنان را از توده عوام‌الناس جدا می‌کند - مجال نمی‌دهد؟ زیرا ترحم بر یک روشنفکری که از همه لوازم روشنفکری فقط یک زبان نپینند را بلغور می‌کند و طوطی‌وار کلمات را ریزی و از قبیل آزادی و دموکراسی و انسانیت - که به قول سارتر، خودشان در دهان‌شان گذاشته‌اند - در کشورهای استعمار زده واگو می‌کنند، خیانت به توده عوام‌الناس است که اصالت دارد و ما کردیم و دیدیم، تجربه نیم‌قرن اخیر نشان داده است اینان جاده‌کوبان را میبلند و کارچاق‌کنان زبردست و مطمئن استعمار برای ورود و نفوذ آن در داخل کشورها بوده‌اند. اینان فقط از این نظر فاشیست‌اند که به روشنفکرانی که «از توده عوام‌الناس جدایی» اجازه یافتندگی‌ها و [آدرس] کوچ غلط دادن‌ها و نهضت‌های قلابی به راه انداختن‌های همیشه رانمی‌دهند و همین بزرگ‌ترین فضیلت آنهاست و عامل موفقیت آنها.

علی شریعتی / آثار گونه‌گون ۲
 انتشارات آگاه - صفحات ۶۳۱ تا ۶۳۴

حضرت فاضل‌صادق(ص):

نماز شب، انسان را خوش سیم، خوش اخلاق و خوشبو می‌کند، روزی را زیاد و بدیهی را پرداخت می‌نماید، غم و اندوه را از بین می‌برد و چشم را نورانی می‌کند.

روزنامه سیاسی ، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی

صاحب‌امتیاز و مدیرمسئول: محمد خدونی
 مدیرعامل: زهرا شکیبایی
 سردبیر: سید عابدین نورالدینی

می‌شود سابقه صنعت انیمیشن ایران را از چند دهه قبل روایت کرد اما توانایی ماحدود در متحرک‌سازی تصاویر، اگر چه نامش انیمیشن یا همان پویانمایی است، صنعت نیست. صنعتی شدن انیمیشن در ایران یا هر کشور دیگری یعنی اینکه یک چرخه کامل از متخصصان چنین رشته‌ای به طور بومی در آن کشور تربیت شوند و رشد کنند و وارد بازار کار شوند. بعد آثار آنها بتواند به استقلال و سپس سودرسانی مالی برسد و پس از فروش گیشه‌ای به فروش محصولات جانبی هم برسد؛ از اشیا و لباس‌ها و لوازم تحریر مرتبط با آن گرفته تا حتی گاهی کنسرت آهنگ‌های خوانده شده در فیلم. در نهایت وقتی می‌توان گفت در یک کشور صنعت انیمیشن‌سازی شکل گرفته که محصولاتش در کشورهای دیگر هم نمایش داده شود و پول‌سازی کنند. ما سال‌ها در انیمیشن فعال بودیم و تلاش‌های متعددی در سبک‌ها و تکنیک‌های متعدد آن، خصوصاً عروسکی و استاپ‌موشن انجام داده بودیم اما این فعالیت‌ها همیشه محدود بود. بسیاری از هنرمندانی که در ایران کارشان را با انیمیشن شروع کرده‌د هم در ادامه به سینمای لیاوکشن پیوستند، مثل مسعود جعفری جوزانی و ابراهیم حاتم‌ی کیا. حتی بعضی از آنها مثل شهریار بحرانی با اینکه در خارج از کشور رشته انیمیشن را تحصیل کرده بودند، در ایران نتوانستند از این تخصص استفاده کنند. عمده این افراد در فیلم‌ها و سریال‌های بزرگی که ساختند، بسیاری اوقات تلاش کردند ذوق و ذائقه‌ای را که از انیمیشن در نهادشان رسوب کرده بود وارد بخش‌های دیگری از کارشان کنند و صحنه‌هایی باشکوه و جلوه‌های ویژه بسازند اما ساخت خود انیمیشن کار راحتی نبود؛ نه به این دلیل که لزوماً افراد این نسل استعداد و مهارت آن را نداشتند، بلکه به دلیل نبود یک چرخه قابل اتکا در این زمینه. انیمیشن ایران در

سال‌های اخیر به چنین ساحتی بسیار نزدیک‌تر شده و ابعاد تکنیکی آن هم خیلی گسترش یافته‌است اما هنوز نیازمند حمایت‌های بالادستی، یعنی دولت و نهادهای حاکمیتی است تا بتواند این مسیر را به نقطه قابل قبولی برساند و به لحاظ مالی کاملاً مستقل شود. در حاشیه جشنواره فیلم کودک آصفهان یا مهدی جعفری‌جوزانی که نویسنده و تهیه‌کننده انیمیشن «افسانه سپهر»، یکی از آثار شرکت کرده در جشنواره بود، گفت:گویی انجام دادیم که در آن به وضعیت امروز این صنعت در ایران و چشم‌اندازی که برای آینده‌اش می‌توان متصور بود پرداخته شده است. جعفری‌جوزانی به فضاهایی که هنوز انیمیشن ایران در آن ورودی نداشته هم اشاره‌های دقیقی داشت. مهدی جعفری‌جوزانی متولد ۱۳۶۰ و دانش‌آموخته ارتباطات و رسانه است. او تا مدت‌ها اغلب در شغل‌های مدیریتی مشغول بود اما از جایی به بعد بیشتر در عرصه تولید دیده می‌شد. جعفری‌جوزانی هم در زمینه بازی‌سازی و هم انیمیشن فعال است و به عنوان نمونه بازی‌ساز برتر نهمین جشنواره بازی رایانه‌ای فجر هم شد. گفت‌وگوی «وطن امروز» با مهدی جعفری‌جوزانی را در ادامه می‌خوانید.

■ **در صنعت انیمیشن‌سازی خارج کشور، گاهی با آثاری مواجه می‌شویم که مخاطب‌شان بزرگسالان است. پرسش من این است: آیا اساساً مخاطب انیمیشن باید کودک باشد و اینکه ما در ایران چقدر فاصله داریم با این توانایی که به تولید انیمیشن‌های ویژه بزرگسالان برسیم؟**
 در نخستین سالی که در جشنواره‌ها حضور پیدا کردیم، شعارمان این بود که «انیمیشن فقط برای

■ **در صنعت انیمیشن‌سازی خارج کشور، گاهی با آثاری مواجه می‌شویم که مخاطب‌شان بزرگسالان است. پرسش من این است: آیا اساساً مخاطب انیمیشن باید کودک باشد و اینکه ما در ایران چقدر فاصله داریم با این توانایی که به تولید انیمیشن‌های ویژه بزرگسالان برسیم؟**

■ **در صنعت انیمیشن‌سازی خارج کشور، گاهی با آثاری مواجه می‌شویم که مخاطب‌شان بزرگسالان است. پرسش من این است: آیا اساساً مخاطب انیمیشن باید کودک باشد و اینکه ما در ایران چقدر فاصله داریم با این توانایی که به تولید انیمیشن‌های ویژه بزرگسالان برسیم؟**

در نخستین سالی که در جشنواره‌ها حضور پیدا کردیم، شعارمان این بود که «انیمیشن فقط برای موجودیتی گرفتار کرد. واقع آنچه سنوار ۷ اکتبر ۲۰۲۳ انجام داد، یک پیروزی تمام‌عیار برای ملت فلسطین بود. این واقعیت‌از چشم‌تحلیلگران، صاحب‌نظران و تئورسین‌های معتبر جهان دور نماند و آنها نیز در همان روزهای نخستین پس از ۷ اکتبر ۲۰۲۳ تاکید کردند عملیات توفان الاقصی یک پیروزی تاریخی برای ملت فلسطین و یک شکست موجودیتی برای رژیم صهیونیستی بود. مروری بر هزینه‌هایی که رژیم صهیونیستی در ۲ سال گذشته متحمل شد هم این واقعیت را تأیید می‌کند. رژیم اکنون از نظر مردم و حکام کشورهای عرب و اسلامی، بزرگ‌ترین خطر و تهدید غرب آسیا به شمار می‌آید. همچنین این رژیم اکنون منفورترین رژیم سیاسی دنیاست. ۲ سال جنگ مستمر با کشورهای مختلف نیز هزینه‌های هنگفت امنیتی، اقتصادی و سیاسی به رژیم تحمیل کرده است. اینها همه ناشی از میزان ضربه‌ای است که توفان الاقصی به رژیم صهیونیستی وارد و خطری است که برای موجودیت آن ایجاد کرد. بر خلاف همه هزینه‌هایی که صهیونیست‌ها پس از جنگ دوم جهانی با سواستفاده از منابعی هول‌واکست صرف کردند تا با تهییج احساسات عمومی دنیا، اشغال فلسطین و ظلم به مردم مظلوم این کشور را توجیه کنند، اکنون این رژیم در چشم مردم دنیا یک رژیم فاشیستی جنایتکار به حساب می‌آید و نتانیاهو به عنوان جنایتکاری که جنایاتی بدتر از جنایات هیتلر مرتکب شده شناخته می‌شود. برای رژیمی که دست‌ساز است، موجودیت او تصنعی است و هیچ‌کدام از مؤلفه‌های دولت/ ملت را دارا نیست؛ این حجم از

موجودیتی گرفتار کرد.

واقع آنچه سنوار ۷ اکتبر ۲۰۲۳ انجام داد، یک پیروزی تمام‌عیار برای ملت فلسطین بود. این واقعیت‌از چشم‌تحلیلگران، صاحب‌نظران و تئورسین‌های معتبر جهان دور نماند و آنها نیز در همان روزهای نخستین پس از ۷ اکتبر ۲۰۲۳ تاکید کردند عملیات توفان الاقصی یک پیروزی تاریخی برای ملت فلسطین و یک شکست موجودیتی برای رژیم صهیونیستی بود. مروری بر هزینه‌هایی که رژیم صهیونیستی در ۲ سال گذشته متحمل شد هم این واقعیت را تأیید می‌کند. رژیم اکنون از نظر مردم و حکام کشورهای عرب و اسلامی، بزرگ‌ترین خطر و تهدید غرب آسیا به شمار می‌آید. همچنین این رژیم اکنون منفورترین رژیم سیاسی دنیاست. ۲ سال جنگ مستمر با کشورهای مختلف نیز هزینه‌های هنگفت امنیتی، اقتصادی و سیاسی به رژیم تحمیل کرده است. اینها همه ناشی از میزان ضربه‌ای است که توفان الاقصی به رژیم صهیونیستی وارد و خطری است که برای موجودیت آن ایجاد کرد. بر خلاف همه هزینه‌هایی که صهیونیست‌ها پس از جنگ دوم جهانی با سواستفاده از منابعی هول‌واکست صرف کردند تا با تهییج احساسات عمومی دنیا، اشغال فلسطین و ظلم به مردم مظلوم این کشور را توجیه کنند، اکنون این رژیم در چشم مردم دنیا یک رژیم فاشیستی جنایتکار به حساب می‌آید و نتانیاهو به عنوان جنایتکاری که جنایاتی بدتر از جنایات هیتلر مرتکب شده شناخته می‌شود. برای رژیمی که دست‌ساز است، موجودیت او تصنعی است و هیچ‌کدام از مؤلفه‌های دولت/ ملت را دارا نیست؛ این حجم از

کودکان نیست». این، در واقع، یک اصل پذیرفته‌شده در جهان است: انیمیشن الزماً برای کودک نیست. انیمیشن بخشی از روایت سینماست؛ بخشی که امکان بازنمایی آن از طریق ابزارهای رتال و واقع‌گرایانه امروز فراهم نیست. بنابراین، اگر ابزار انیمیشن برای مخاطب بزرگسال به کار گرفته شود، روایت هم بزرگسالانه خواهد بود و اگر برای کودک باشد، طبیعتاً روایت کودکانه خواهد بود.

اما در کشور ما، به لحاظ فرهنگی و زبانی، تصور عمومی این است که انیمیشن مخص کودکان است. این تصور، تقریباً به یک فرهنگ تبدیل شده. ما پس از حضور در نخستین جشنواره‌ها متوجه شدیم این نگاه نیاز به اصلاح دارد و انیمیشن می‌تواند فراتر از مخاطب کودک تعریف شود. البته هنوز راهی طولانی در پیش داریم.

■ **جلوه‌های ویژه‌ای که در برخی تبلیغات صنعتی دیده می‌شوند از لحاظ کیفی قابل توجه و چشمگیرند و حتی بعضی از آنها را می‌توان با سطح آثار خارجی مقایسه کرد. این موضوع بخوبی نشان می‌دهد ظرفیت‌های فنی در حوزه کارهای گرافیکی وجود دارد اما شاید از لحاظ سرمایه‌گذاری روی آثار پویانمایی کم‌کاری‌هایی صورت می‌گیرد؛ دلیل این موضوع چیست؟**

در بخش تبلیغات صنعتی، چون بازگشت سرمایه تضمین شده است، سرمایه‌گذاری بالایی می‌شود اما در حوزه انیمیشن به دلیل عدم توسعه کافی، این اتفاق کمتر رخ داده است. با این حال، معتقدم صنعت انیمیشن در ایران ظرفیت رشد بسیار خوبی دارد. اکنون در یک پیچ تاریخی قرار داریم. اتفاقات مثبتی در حال رخ دادن است. اگر روند تولید آثار پویانمایی چند سال اخیر را دنبال کنیم، می‌بینیم که ریتم تحولات تندتر شده و انیمیشن ایرانی جدی‌تر دیده می‌شود. ناشران بین‌المللی در حال برقراری ارتباط هستند و ما به‌تدریج به سمت صنعتی شدن حرکت می‌کنیم؛ البته هنوز فاصله داریم.

در بررسی یکی دو پروژه اخیرمان، به نقطه‌ای رسیدیم که دیگر نه پول می‌گسترش مشکل را حل کند و نه تجهیزات معمولی، اینجا دیگر بحث لبه تکنولوژی است؛ چیزی که هنوز در ایران در دسترس نیست اما باید به آن برسیم. اگر جهان ۵۰ سال زمان صرف کرده تا به این نقطه برسد، مطمئناً ما می‌توانیم در زمان کوتاه‌تری به آن دست یابیم. از سوی دیگر، در صنعت انیمیشن، متأسفانه سرمایه‌گذاری‌های ضعیفی انجام می‌شود. مثلاً در انیمیشن پرفروشی مثل «پچه‌زنگ» که حدود ۶۰ میلیارد تومان فروش داشته، پس از کسر سهم شرکت پخش، حدود ۲۰ تا ۳۰ میلیارد تومان به تیم تولید می‌رسد. این رقم، در نگاه اول، شاید ضرر به نظر برسد چون تهیه‌کننده ممکن است نتواند سرمایه اولیه‌اش را بازگرداند، بنابراین چشم امید همه به بازار بین‌المللی است. خوشبختانه انیمیشن‌های اخیر ایرانی در این حوزه موفق بوده‌اند.

اگر سرمایه‌گذاران داخلی بازگشت سرمایه را در بازار بین‌المللی ببینند، قطعاً سرمایه‌گذاری‌شان جدی‌تر خواهد شد. تا رسیدن به آن نقطه، نهادهای حاکمیتی دولتی باید وظیفه خود را انجام دهند و حمایت‌های جدی‌تری داشته باشند. در حال حاضر دولت هیچ کمکی به ما نکرده است. نهادهای دولتی در این مسیر حضور نداشتند. ما با سرمایه‌گذاران نشستیم و به درآمدزایی و بازگشت سرمایه‌شان تعهد دادیم. ■ **قاعدتاً یکی از ویژگی‌های مهم انیمیشن بحث تخیل است. برخی معتقدند این تخیل ممکن است برای کودکان آثار منفی روانی داشته باشد بویژه در انیمیشن‌های اکشن که خشونت در آنها وجود دارد، این نگرانی بیشتر می‌شود؛ شما درباره تأثیرات روانی**

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین حافظ و خیابان ولیعصر(عج)، کوچه سعید، پلاک ۹
 روابط عمومی: ۶۶۴۱۳۷۹۲ | تلفن: ۶۶۴۱۳۷۹۲ | نمابر: ۶۶۴۱۳۱۳۷
 پیمارسان: vatanemrooz@ | پست الکترونیکی: info@vatanemrooz.ir
 چاپ: موسسه جام‌چم برتر بر نا | توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۳۳۰۰۰

موضوع تخیل چه نظری دارید؟

واقعیت این است که انیمیشن می‌تواند تأثیرات عمیقی - چه مثبت و چه منفی- بر مخاطب کودک و نوجوان داشته باشد. بنابراین، مسؤولیت سازنده بسیار مهم است. در ایران باید تولید آثار انیمیشن به سمتی هدایت شود که تأثیرات مثبت بر ذهن مخاطب داشته باشد. انیمیشن، رسانه‌ای است برای تعامل کودک و نوجوان با سینما. مخاطب کودک از طریق انیمیشن با زبان سینما ارتباط برقرار می‌کند و این ظرفیت باید به‌درستی هدایت شود.

شما از زاویه منفی به آن نگاه کردید اما من ترجیح می‌دهم از منظر مثبت بررسی‌اش کنم. انیمیشن می‌تواند بسیار آموزنده و پندآموز باشد؛ می‌تواند داستان‌های کهن هر سرزمینی را بازروایت کند، قهرمانان را معرفی کند و الگوهایی را به مخاطب بشناساند. این هنر تولیدکننده است که چه بسازد و چگونه بسازد.

■ **چرا در انیمیشن‌های خارجی، بیشتر روایات در دل شهرهای صنعتی و پیشرفته رخ می‌دهد، در حالی که در ایران تلاش‌هایی برای استفاده از آلمان‌های محلی صورت گرفته است. این انتخاب چه پیامدهایی دارد؟ آیا زنده‌روی در استفاده از عناصر بومی باعث نمی‌شود مخاطب جهانی کمتر با آثار ما ارتباط برقرار کند؟**

واقعیت این است اگر می‌خواهیم در بازار جهانی حضور داشته باشیم، باید امضای خودمان را در اثر بگذاریم. باید نشان دهیم ایرانی هستیم، کارمان متعلق به ایران است و می‌خواهیم فرهنگ ایران را برای جهان بازروایت کنیم. طبیعی است در روایت‌هایی که لازمان و لامکان‌اند، باید نشانه‌هایی از سرزمینی که در آن زندگی می‌کنیم وجود داشته باشد و این امضا ضروری انگاشته می‌شود. مثلاً یوزپلنگ ایرانی اگر در هر جای دنیا اکران شود، مخاطب متوجه می‌شود این اثر ایرانی است. اصلاً نام فیلم که در آن اسم سپهر وجود دارد هم ایرانی است و ما در نسخه خارجی نام اثر را The legend of sepehr گذاشتیم. حتی ترانه‌های اثر در نسخه‌های خارجی به زبان انگلیسی ترجمه می‌شوند اما مفهوم آن تغییر نمی‌کند، با این حال ما در انتخاب واژگان دقت می‌کنیم.

در انیمیشن‌های جدیدی که در حال تولیدشان هستیم، روایت‌ها معاصرند و در بستر تهران یا شهرهای مختلف ایران شکل می‌گیرند. این خود ایران است که در اثر حضور دارد.

■ **یکی از ویژگی‌های مهم انیمیشن‌ها استفاده از قهرمانان است که در ایران مبحث قهرمان با عناصر کیش‌های اما مهمی که وجود دارد این است: چرا در انیمیشن‌های ایرانی با وجود پیشرفت‌های اخیر، از این اساطیر و پهلوانان کهن استفاده نمی‌شود؟ چرا**

ما یک ابرقهرمان اصیل مثل رستم یا سهراب با چهره‌ای نمایشی نداریم؟ در وهله اول موضوع به عدم استقبال در سرمایه‌گذاری برمی‌گردد و بخش دیگر آن که پیامد بخش قبلی است به بحث پیچیدگی‌های گرافیکی و فنی مربوط می‌شود. مثلاً من بسیار علاقه‌مندم درباره آرتیس، نخستین فرمانده زن ایرانی در تاریخ، انیمیشنی سینمایی برای مخاطب کودک و نوجوان بسازم؛ اثری که اصالت تاریخی ایران را به نسل جدید معرفی کند اما

آنچه سنوار می‌دانست

ایرانی بغض در گلویمانده مردم دنیا را فریاد زدند. در ۱۲ روز جنگ و حتی پس از آن، فضای مجازی کشورهای مختلف دنیا صحنه حمایت و ابراز محبت و علاقه نسبت به جمهوری اسلامی ایران بود. ایرانیان زیادی در فضای مجازی نوشتند در از صهیونیست‌ها حالا دارد به اقدام عملی مردم دنیا از این گروه منجر می‌شود. موج نفرت از رژیم صهیونیستی در بین همه گروه‌ها، اقشار مختلف مردم و گروه‌های مرجع در سراسر دنیا ایجاد شده است. در ۲ سال گذشته صدها نفر از هنرمندان و سینماگران معروف دنیا ضمن حمایت از مردم مظلوم فلسطین، خواستار اقدام عملی سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی علیه رژیم صهیونیستی شده‌اند. ورزشکاران معروف دنیا نیز به این کارزار مردمی جهانی پیوسته‌اند. فوتبالیست‌های مشهور جهان اکنون در خط مقدم مبارزه با رژیم صهیونیستی قرار دارند. موضوع تحریم تولیدات سینمایی یا تیم‌های ورزشی رژیم صهیونیستی به عنوان یک خواسته فراگیر مطرح شده است. نزدیک به ۴ هزار نفر از سینماگران دنیا به کمپین تحریم تولیدات نمایشی رژیم صهیونیستی پیوستند.فارسین‌های فوتبالی و کشورهای پیشتاز در این رشته نیز خواستار تحریم تیم فوتبالی رژیم صهیونیستی، همچنین باشگاه‌های فوتبالی این رژیم در یوفا و فیفا شدند.

در واقع پس از ۲ سال اعلام و ابراز مواضع ضدصهیونیستی، حالا مردم و گروه‌های مختلف مردمی در سراسر دنیا وارد عمل شده و هر گروه و دسته در حیطه کاری خود مبارزه با رژیم صهیونیستی را عملیاتی کرده‌اند. اکنون یک جهان علیه رژیم صهیونیستی است. موج نفرت از رژیم به قدری پرچانده است که در جریان جنگ ۱۲ روزه رژیم صهیونیستی و آمریکا علیه ایران، مردم کشورهای مختلف دنیا به شوه‌های متفاوت اقدام به حمایت و طر‌فزاری از ایران کردند. تولیدات هنری و موسیقایی مردم دنیا در حمایت از موشک‌های ایرانی یک پدیده منحصر‌بفرد بود. تصاویر و فیلم‌های مربوط به اصابت موشک‌های ایران به سرزمین اشغالی فلسطین، موجی از شادی و خوشحالی را در سراسر دنیا ایجاد کرد. موشک‌های

روایت این است که انیمیشن می‌تواند تأثیرات عمیقی - چه مثبت و چه منفی- بر مخاطب کودک و نوجوان داشته باشد. بنابراین، مسؤولیت سازنده بسیار مهم است. در ایران باید تولید آثار انیمیشن به سمتی هدایت شود که تأثیرات مثبت بر ذهن مخاطب داشته باشد. انیمیشن، رسانه‌ای است برای تعامل کودک و نوجوان با سینما. مخاطب کودک از طریق انیمیشن با زبان سینما ارتباط برقرار می‌کند و این ظرفیت باید به‌درستی هدایت شود. شما از زاویه منفی به آن نگاه کردید اما من ترجیح می‌دهم از منظر مثبت بررسی‌اش کنم. انیمیشن می‌تواند بسیار آموزنده و پندآموز باشد؛ می‌تواند داستان‌های کهن هر سرزمینی را بازروایت کند، قهرمانان را معرفی کند و الگوهایی را به مخاطب بشناساند. این هنر تولیدکننده است که چه بسازد و چگونه بسازد. چرا در انیمیشن‌های خارجی، بیشتر روایات در دل شهرهای صنعتی و پیشرفته رخ می‌دهد، در حالی که در ایران تلاش‌هایی برای استفاده از آلمان‌های محلی صورت گرفته است. این انتخاب چه پیامدهایی دارد؟ آیا زنده‌روی در استفاده از عناصر بومی باعث نمی‌شود مخاطب جهانی کمتر با آثار ما ارتباط برقرار کند؟ قاعدتاً یکی از ویژگی‌های مهم انیمیشن بحث تخیل است. برخی معتقدند این تخیل ممکن است برای کودکان آثار منفی روانی داشته باشد بویژه در انیمیشن‌های اکشن که خشونت در آنها وجود دارد، این نگرانی بیشتر می‌شود؛ شما درباره تأثیرات روانی

گفت‌وگوی «وطن امروز» با مهدی جعفری‌جوزانی درباره چالش‌ها و چشم‌انداز انیمیشن‌سازی در ایران

سود در بازارهای جهانی

هنوز سرمایه‌گذار مناسبی برای این پروژه پیدا نشده. جالب است برای انیمیشن‌هایی با موضوعات معمولی، سرمایه‌گذار پیدا می‌شود اما برای چنین پروژه‌هایی، با وجود جذابیت و اهمیت فرهنگی، این اتفاق نمی‌افتد. نمی‌دانم دیگران چه مسیری را طی می‌کنند اما ما مسیر خودمان را آغاز کرده‌ایم. کارخانه تولید انیمیشن داریم و به‌تدریج سرمایه‌گذاران را متقاعد کرده‌ایم که وارد این صنعت شوند.

برخی روایت‌ها را نگه داشته‌ایم تا ابتدا بتوانیم وارد بازار جهانی شویم، اعتبار کسب کنیم و ناشران بین‌المللی به ما اعتماد کنند. پس از آن می‌توانیم سراغ پروژه‌های بزرگ‌تر برویم. مثلاً شخصیت آرتخته، مهندس ایرانی دوران هخامنشیان که اکتال سوئر را میان ۲ اقیانوس طراحی کرد و بخشی از اقتصاد جهان مدیون اوست، برای مخاطبان می‌تواند بسیار جذاب باشد. این شخصیت‌ها بی‌نظیرند و ما در حال نوشتن و آماده‌سازی تولیدشان هستیم. امیدواریم سرمایه‌گذاران

■ **در خارج از کشور، ۲ عنصر باعث موفقیت انیمیشن‌ها شده است: یکی کمپانی‌های بزرگ و دیگری داستان‌های مصور با کامیک‌ها. در ایران، اما چنین زیرساختی وجود ندارد. با توجه به موفقیت برخی انیمیشن‌ها، ما هم سراغ همین موضوع رفتیم. پرسش این است: چقدر کامیک‌ها و کمپانی‌هایی مثل دیزنی در موفقیت بین‌المللی انیمیشن‌ها مؤثرند؟ و چرا در ایران این روند تدریجی و موفق طی نشده؟**

واقعیت این است که ما برای پروژه «سپهر» برنامه‌هایی جدی همچون ساخت جهان روایی و داستان‌های مصور را مد نظر داریم. ما حتی آبنبات این شخصیت را هم ساختیم؛ بنابراین شخصیت سپهر کامیک دارد و کمپانی هم پشت آن هست.

ما کارخانه صنایع سرگرمی «مهوا» را هم راه‌اندازی کرده‌ایم که بزرگ‌ترین کارخانه تولید انیمیشن‌سازی در ایران به شمار می‌رود. در بخش سرمایه‌گذاری، ضمانت دادیم که سرمایه برمی‌گردد و سرمایه‌گذاران به ما اعتماد کردند. این، آغاز یک مسیر جدی است.

بله! این روحیه یک پدیده منحصر‌بفرد در دنیاست. دلیل این روحیه را انتها خود فلسطینی‌ها و ساکنان غزه در کم می‌کنند. آنها بودند - و هستند - که دهه‌ها ظلم و ستم و کشتار و نسل‌کشی و تجاوز و تحقیر را دیدند و چشیدند. هیچ کسی نمی‌تواند بجای آنها مبارزه کند. تحلیل کند. توفان الاقصی فرصت ابراز خشم و کینه مقدس این مردم علیه‌قومی اشغالگر، متجاوز، تروریست، وحشی و جنایتکار بود. فلسطینی‌ها نشان دادند هرگز از این فرصت‌ها چشم‌پوشی نمی‌کنند و هزینه آن را - هر قدر هم باشد - می‌دهند.

و نکته پایانی آنکه، حالا ۲۰ سال پس از عملیات توفان الاقصی نسل‌های جدیدی از جوانان و مجاهدان فلسطینی تربیت شده‌اند. آنچه شکستی بزرگ‌تر از همه شکست‌ها برای رژیم صهیونیستی به حساب می‌آید: تقویت روحیه مقاومت و اراده‌های پولادین برای ادامه مبارزه در غزه است. یکی از دلایلی که نتانیاهو، اسمو تریچ و بن‌گویر اصرار می‌کنند ساکنان غزه باید کوچانده شوند، قه‌میدن همین واقعیت است. اکنون در غزه و نزد جوانان فلسطینی، یحیی سنوار یک اسطوره بزرگ است؛ اسطوره‌ای که هم بزرگ‌ترین ضربه را از زمان پیدایش رژیم صهیونیستی تاکنون، به اشغالگران وارد کرد و هم نحوه‌شهادتش در معرکه، الهام‌بخش شد. سنوار و ضیف و ابوعبیده و دیگر مجاهدان قسام، حالا فخر ملت فلسطین هستند. مردمانی که تا دیروز به عنوان ملتی مظلوم شناخته می‌شدند، حالا با اسطوره‌هایی مانند سنوار به مردمی مقاوم، باهوش تبدیل شده‌اند.

جوانان فلسطین در غزه که روزگاری تصاویر جمال عبدالناصر مصری را بر دیوارهای خانه‌های‌شان می‌زدند، حالا خود دارای اسطوره‌هایی نظیر سنوار و ضیف شده‌اند. مقاومت قهرمان‌ساز است و اسطوره‌پرور. از غزه تا بیروت و بغداد و صنع و تهران، این مقاومت است که در حال تربیت «لرآنسان‌های سرنوشت‌ساز» است. تاریخ مقابل این ابرقسان‌ها و ابرقهرمان‌ها سر تعظیم فرود می‌آورد؛ تاریخ برابر اسطوره‌ای به نام «یحیی سنوار» سر تعظیم فرود آورده است.